

Asia: VN/8058/2023

Luonnos ympäristöministeriön asetukseksi yhteentoimivassa tietomallimuodossa laadittujen kaavojen kaavamääräysten ja kaavakohteiden esitystavasta

Huomiot asetuksen pykälistä

Huomionne asetusluonnoksen 1 §:stä ja liitteistä 1-3.

ks. "Yleiset huomionne asetuksesta" 3. kappale

Huomionne asetusluonnoksen 2 §:ssä esitettyyn vaatimukseen siitä, että kaavassa on noudatettava liitteen 4 mukaista vakiomuotoista kaavamääräyksen ja kaavakohteen esitystapaa ja kaavamääräyksen otsikointia.

ks. "Yleiset huomionne asetuksesta"

Huomionne liitteessä 4 esitettyihin kaavamääräysten ja kaavakohteiden esitystapoihin.

ks. "Yleiset huomionne asetuksesta" 3. kappale

Huomionne liitteessä 4 esitettyihin kaavamääräyskoodien yhdistelmiin ja kaavamääräyksen muodostamisen periaatteisiin liittyen.

-

Yleiset huomionne liitteestä 4.

ks. "Yleiset huomionne asetuksesta"

Yleiset huomionne asetuksesta

Yleiset huomionne luonnoksesta ympäristöministeriön asetukseksi yhteentoimivassa tietomallimuodossa laadittavien kaavojen kaavamääräysten ja kaavakohteiden esitystavasta.

Tietomallin laatimisessa erityisenä haasteena on, että kaavakohteiden ja määräysten vakioinnin tulee mahdollistaa maankäytön suunnittelulle riittävä keinovalikoima siten, että vakiomuotoisista kaavakohteiden esitystavasta ja kaavamääräyksistä ei muodostu estettä hyvälle suunnittelulle ja että osallisten oikeusturva ei vaarannu, jos käytettävissä olevat vaihtoehdot ovat tarkoitukseen

soveltumattomia. Jos keinovalikoima on suppea, kaavakohteiden ja määräysten vakioinnin seurauksena kaavat on laadittava yleispiirteisinä. Usein tätä voidaan pitää hyvänä asiana, yleispiirteinen kaava jättää enemmän tilaa hankekohtaiselle suunnittelulle. Kaavan ohjausvaikutuksen luonteen tulisi kuitenkin olla kaavoituksesta vastaavan määriteltävissä eikä sidoksissa käytettävissä oleviin, mahdollisesti osin puutteellisiin työkaluihin. Toisaalta runsaskaan keinovalikoima ei takaa kaikkiin kohteisiin riittävän hyvin soveltuvia vaihtoehtoja, mikä heikentää maankäytön kaavallisen ohjauksen mahdollisuuksia.

Huomiota on myös kiinnitettävä tietomallin käyttöönoton siirtymäaikaan. Nykyisin voimassa olevista kaavoista suuri osa ei sellaisenaan ole siirrettävissä tietomallin mukaiseen järjestelmään. Tällaisena tietojärjestelmä voi palvella tilastointia, alueiden käytön seuranta ja palvelutarveselvityksiä, mutta sitä ei voi käyttää pohjana yksityiskohtaiselle kaavojen ja niiden oikeusvaikutusten tulkinnalle. Tietojärjestelmän rinnalle tarvitaan edelleen kuntien ja maakunnallisten liittojen omat kaavatietojärjestelmät. Näin ollen tulisikin arvioida voisiko rakennetun ympäristön yleinen tietojärjestelmä olla esitettyä yleispiirteisempi pitäytyen lähinnä eri maankäyttömuotojen ja verkostojen periaateratkaisuihin. Kuntien omat rekisterit voivat palvella edelleen paikallisista tarpeista johtuvaa yksityiskohtaista tiedonhallintaa ja käyttöä.

Kaavamääräyksiin on sisällytetty muuhun kuin alueidenkäyttöä koskevaan lainsäädäntöön liittyviä seikkoja. Viittaus muuhun lakiin voi olla tarkoitettu in-formatiiviseksi, mutta kaavamääräyksenä sillä on oma itsenäinen oikeusvaikutuksensa. Päällekkäistä sääntelyä tulisi välttää. Esimerkkinä voidaan todeta liitteen 1 "Kirkollinen rakennus." Kirkollisista rakennuksista säädetään kirkkolain (652/2023) 3 luvun 21 §:ssä. Kaavoittajilla ei useinkaan ole riittävää tieto-pohjaa käsitteen tulkintaan eikä se kaavassa yleensä ole tarpeellistakaan. Kaavoituksen tarpeita voisi palvella paremmin yleispiirteisempi "Kirkollinen tai muu seurakunnallista käyttöä palveleva rakennus." Toinen esimerkki on liitteessä 4 mainittu "Kirkkolain nojalla suojeltu rakennus, jota ei saa purkaa." Kirkkolain mukaisesta suojelusta ja lupamenettelystä säädetään kirkkolain 3 luvun 21–26 §:issä. Kyseiseen tarkoitukseen paremmin yleisesti soveltuva kaavamääräys voisi olla "Rakennus, jonka suojelusta päätetään kirkkolain (652/2023) mukaisesti." Maankäyttö- ja rakennuslain mukainen lupa-asia voidaan käsitellä tarvittaessa sen jälkeen, kun kysymys kirkkolain mukaisesta suojelusta on ratkaistu.

Muut huomiot

Muut mahdolliset huomionne.

-

Huokuna Pekka
Evangelisluterilainen kirkko, Kirkkohallitus

Palo Harri
Suomen evankelis-luterilaisen kirkon kirkkohallitus